

سوره‌ی أنعام

سوره‌ی أنعام پنجاه و پنجمین سوره‌ای است که بر پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نازل شده. مکی است و ۱۶۵ آیه دارد. لفظ الله ۸۹ بار در آن آمده است و جزء ۷ قرآن محسوب می‌شود.

نکته: سوره‌ی أنعام مکی است به جز آیه‌های ۹۱ تا ۹۳ و ۱۵۱ تا ۱۶۵ که مدنی هستند.

معنی سوره: أنعام جمع نَعَم به معنی چهارپاست. أنعام در زبان فارسی معمولاً در معنای مفرد به کار می‌رود.

ویژگی‌های سوره: این سوره یکجا بر پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نازل شده است و هنگام نزول، ۷۰ هزار فرشته - که در حال تسبیح سبحان الله و تمجید الحمد لله گفتن بودند- آن سوره را مشایعت و همراهی می‌کردند و همه‌ی عالم را فرا گرفته بودند. پیامبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ با دیدن این وضع به خاک افتادند و سجده کردند.

موضوع سوره: هدف اصلی این سوره، مانند سایر سوره‌های مکی، دعوت به اصول سه گانه «توحید»، «نبوت» و «معاد» است، اما بیش از همه، حول محور یکتاپرستی، خداشناسی و مبارزه با شرک و بت پرستی بحث می‌کند. همچنین در این سوره درباره‌ی احکام فقهی مربوط به گوشت حیوانات، ابطال مذاهب دیگر نیز سخن به میان آمده است. تدبر و اندیشه در آیات این سوره که آمیخته با استدلالات زنده و روشن است،

روح توحید و خداپرستی را در انسان زنده می کند و پایه های شرک را ویران می سازد. همچنین می تواند روح نفاق و پراکندگی را از میان مسلمانان برچیند، گوش ها را شنوا، چشم ها را بینا و دل ها را آگاه سازد. همچنین سرگذشت حضرت ابراهیم علیه السلام، حضرت اسحاق علیه السلام، حضرت یعقوب علیه السلام، حضرت داوود علیه السلام، حضرت سلیمان علیه السلام، حضرت ایوب علیه السلام، حضرت یوسف علیه السلام، حضرت موسی علیه السلام و هارون علیه السلام، حضرت زکریا علیه السلام، حضرت یحیی علیه السلام، حضرت عیسی علیه السلام، حضرت الیاس علیه السلام، حضرت اسماعیل علیه السلام، حضرت یسع علیه السلام، حضرت یونس علیه السلام و حضرت لوط علیه السلام در این سوره آمده است.

فضیلت خواندن سوره ی انعام:

امام رضا علیه السلام فرمودند: «هرکس سوره ی انعام را بخواند، تا قیامت برایش تسبیح می گویند».

(از مجمع البیان، ج ۴، ص ۴۲۱)

سوره‌ی اعراف

سوره‌ی اعراف سی و نهمین سوره‌ای است که بر پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نازل شده است. ۲۰۶ آیه دارد، مکی است و جزء ۸ قرآن به شمار می‌رود و لفظ الله ۶۲ بار در آن تکرار شده است.

نکته: برخی از مفسران نوشته اند هفتمین سوره‌ای است که بعد از سوره‌ی «ص» نازل شده.

معنی سوره: اعراف جمع عرف است و به کشتزاری که بالاتر از سطح چشمه‌ها و بر فراز بلندی‌ها باشد گفته می‌شود. همچنین هر جای بلند و مرتفعی. در اعتقاد برخی مذاهب، جایی میان بهشت و جهنم است؛ برزخ.

شأن نزول: درباره‌ی اعراف و اعرافیان است.

ویژگی‌های سوره: حضرت آدم عَلَيْهِ السَّلَام شفاعت انسان‌ها را در آن دنیا خواهد کرد و خواندن این سوره حداقل ماهی یک بار، انسان را در روز قیامت از ترس و اندوه مصون می‌دارد.

موضوع سوره: با توجه به اینکه سوره‌ی اعراف در مکه نازل شده

است، به مسائل زیر می‌پردازد:

- ۱- مبدأ و معاد
- ۲- ماجرای آفرینش آدم
- ۳- پیمان فطری که خدا از بنی آدم گرفته
- ۴- ضرورت یاد کردن خدا در هر مسجدی
- ۵- اصول محرّمات الهی و نفی حلال و حرام‌های جعلی
- ۶- مشکلات ورود به بهشت

- ۷- گفت‌وگوی بهشتیان و دوزخیان
- ۸- داستان اعراف و اصحاف
- ۹- داستان حضرت آدم عَلَيْهِ السَّلَام و ابلیس و سرگذشت آموزنده‌ی ملل و اقوام گذشته
- ۱۰- اطاعت از اوامر الهی
- ۱۱- دعوت به ندامت و توبه
- ۱۲- قرآن شناسی
- ۱۳- عهد و پیمان با خدا
- ۱۴- تدبر و تفکر در جهان و پاکیزگی و نظافت.

فضیلت خواندن سوره‌ی اعراف:

پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرمودند: «خداوند بین قاری سوره‌ی اعراف و ابلیس حجاب و پرده‌ای قرار داده است و روز قیامت حضرت آدم عَلَيْهِ السَّلَام او را شفاعت می‌کند».

(کنزالدقائق، ج ۵، ص ۳۱)

سوره‌ی انفال

سوره‌ی انفال هشتاد و هشتمین سوره‌ای است که بر پیامبر ﷺ نازل شده. مدنی بوده و جزء ۹ قرآن کریم است. ۷۵ آیه دارد و لفظ الله ۹۰ بار در آن تکرار شده است.

معنی سوره: انفال جمع نَفَل یا نَفْل به معنی بخشش، غنیمت و ثروت عمومی است.

نام‌های دیگر سوره: از نام‌های دیگر سوره‌ی انفال، بدر است و دومین سوره‌ای است که در میان سوره‌های مدنی بعد از سوره‌ی بقره نازل شده است.

شأن نزول: بعد از جنگ بدر غنایمی به دست آمد. با توجه به اختلافاتی که بعد از جنگ بدر در مورد غنایم به وجود آمد، این سوره بر پیامبر نازل شد.

ویژگی سوره: دارای دو حکم الهی و مهم حکومتی است؛ یکی انفال و ثروت‌های عمومی و دوم حکم خمس اموال و غنایم و موارد مصرف آنها.

موضوع سوره: بیان امدادهای غیبی که نقش مهمی را در پیروزی جنگ‌های نابرابر داشتند، جریان لیلۃ‌المیت، حکم اسیران جنگی و رفتار با آنها، حکم خمس و چگونگی تقسیم آنها، ایجاد صلح و آشتی در میان مسلمانان و علائم و مشابهت‌های مؤمنان.

همچنین در این سوره بر وحدت و همبستگی مسلمانان تأکید شده است.